

Universitatea de Vest din Timișoara

Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie

Raport de monitorizare

Programul de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă** **veche)**

Domeniul de studii universitare de licență
Limbă și literatură

Ramura de știință în care se încadrează programul de studii universitare de licență supus
procesului de evaluare
Filologie

Domeniul fundamental în care se încadrează programul de studii universitare de licență
supus procesului de evaluare
Științe umaniste și arte

Domeniul larg conform ISCED-F 2013 în care se încadrează programul de studii universitare de
licență supus procesului de evaluare
Științe umaniste și arte

Domeniul restrâns conform ISCED-F 2013 în care se încadrează programul de studii
universitare de licență supus procesului de evaluare
Studiul limbilor

Domeniul detaliat conform ISCED-F 2013 în care se încadrează programul de studii
universitare de licență supus procesului de evaluare
Literatură și lingvistică

Forma de învățământ a programului de studii universitare de licență supus procesului de
evaluare
Cu frecvență

Limba de predare a programului de studii universitare de licență supus procesului de evaluare
Limba română

Timișoara
decembrie 2024

Cuprins

Cuprins.....	2
Context general al programului de studii universitare de licență	3
Implementarea recomandărilor primite în urma evaluării externe a programului de studii universitare de licență.....	5
Indicatori declarați de comisia ARACIS ca fiind neîndepliniți sau parțial îndepliniți în momentul evaluării externe	13

Context general al programului de studii universitare de licență

Programul de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** a fost conceput să ofere o pregătire de înaltă calitate în domeniu, însă procesele de admitere din anii 2023 și 2024 au evidențiat dificultăți semnificative în atragerea candidaților, în ciuda eforturilor substanțiale de promovare.

Pentru a crește vizibilitatea și atractivitatea programului, au fost desfășurate activități de promovare intensă, inclusiv:

1. Prezentarea ofertei educaționale la târgurile de licee unde cadrele didactice și materiale promoționale au fost folosite pentru a informa elevii și profesorii despre oportunitățile oferite de program.
2. Vizite în licee din județ și din județele limitrofe:
 - Cadrele didactice titulare au efectuat vizite la licee din: Arad, Hunedoara, Simeria, Nădlac. În cadrul acestor vizite, au fost organizate întâlniri directe cu elevii și profesorii pentru a prezenta oferta educațională, beneficiile programului și perspectivele de carieră.
3. Promovare în liceele din municipiul Timișoara:
 - S-au desfășurat vizite și ore deschise la instituții reprezentative, printre care:
 - Liceul Teoretic „Jean-Louis Calderon”;
 - Colegiul Național Bănățean;
 - Liceul Teoretic „William Shakespeare”;
 - Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga”;
 - Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva”;
 - Liceul Teoretic „Vlad Țepeș”.
 - Aceste activități au inclus prezentări interactive, discuții cu elevii și demonstrații pentru a stârni interesul față de program.
4. Eforturile de promovare a programului de studii au inclus organizarea unui cerc de limbă greacă în semestrul al doilea al anului trecut, o inițiativă educațională care a oferit informații valoroase despre potențialii beneficiari ai programului. Cercul de limbă greacă s-a desfășurat sâmbăta, timp de două ore pe sesiune, pe parcursul semestrului al doilea al anului trecut. A fost propusă metoda inductiv-contextuală bazată pe manualul „Athenaze”, recunoscut pentru abordarea sa modernă și captivantă a învățării limbii grecești. Participanți: numeroși studenți, în special de la programele de studii universitare de masterat din domenii precum: istorie, teologie, filosofie, filologie și elevi: trei elevi s-

au arătat interesați și au participat activ, ceea ce sugerează că, deși grupul țintă principal este mai restrâns în rândul liceenilor, există interes punctual și din această categorie.

- Majoritatea participanților erau persoane cu un nivel avansat de maturizare culturală și intelectuală. Acest lucru indică faptul că programul și activitățile conexe atrag mai degrabă un public interesat de aprofundare academică și intelectuală.
 - Interesul elevilor a fost limitat, sugerând că atractivitatea pentru acest segment necesită o adaptare suplimentară a promovării și activităților.
 - Activitatea a demonstrat un potențial interes ridicat pentru domeniul programului, însă publicul cel mai receptiv este format din persoane deja implicate în studii avansate sau cu un interes bine definit pentru istorie, teologie sau filozofie.
5. Programul a fost promovat pe rețele sociale, precum *Facebook* și pe pagina UVT, platforme care au facilitat interacțiunea cu un public maturizat din punct de vedere cultural și profesional.

Rezultatele procesului de admitere:

1. Anul 2023-2024:

- În urma acestor eforturi, doar trei candidați s-au înscris la programul de studii, insuficient pentru a forma o grupă conform normelor instituționale.
Rezultatele procesului de admitere sunt disponibile pe site-ul Facultății de Litere, Istorie, și Teologie: <https://lift.uvt.ro/arhiva-admiterii-lit/>

2. Anul 2024-2025:

- În ciuda intensificării promovării, nu s-a înregistrat niciun candidat pentru acest program de studii universitare de licență.
Rezultatele procesului de admitere sunt disponibile pe site-ul Facultății de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie: <https://lift.uvt.ro/arhiva-admiterii-lit/>

Concluzii:

- Deși promovarea a fost extinsă, interesul pentru program a rămas scăzut, ceea ce poate fi explicat prin următoarele cauze: percepția asupra relevanței domeniului, în condițiile în care latina este prezentă în curricula din învățământul preuniversitar doar la profilul Filologie, cu 1 oră/săptămână în 3 ani de liceu și cu 2 ore/săptămână într-un singur an de liceu.
- Deși s-au făcut eforturi semnificative de promovare prin târguri, vizite și ore deschise, rezultatele obținute în 2023 și 2024 evidențiază necesitatea unei reevaluări a strategiei generale a programului. În acest an academic, instituția va intensifica eforturile pe

platformele *Instagram* și *TikTok*, utilizând strategii moderne și interactive pentru a atrage mai mulți candidați și a face programul mai vizibil și mai atractiv pentru publicul țintă.

Implementarea recomandărilor primite în urma evaluării externe a programului de studii universitare de licență

Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)

Recomandările formulate de comisia Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) în urma procesului de evaluare externă a programului de studii universitare de licență *Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)* și modalitatea în care acestea au fost implementate:

- Includerea în planul de învățământ a unor discipline din aria *Limba și literatura greacă veche* într-un număr aproximativ egal de ore cu aria *Limba și literatura latină*;
 - În conformitate cu [planul de învățământ](#) al programului de studii, numărul de ore alocat disciplinelor din aria *Limba și literatura greacă veche* este egal cu cel al disciplinelor din aria *Limba și literatura latină*. Această recomandare era respectată și în momentul în care a avut loc evaluarea externă periodică a programului de studii și se respectă și acum.
- Acoperirea întregului plan de învățământ al programului exclusiv cu specialiști în *Filologie clasică* (atestați prin CV și lucrări științifice aferente domeniului), în ceea ce privește disciplinele care alcătuiesc binomul *Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)*;
 - Acoperirea planului de învățământ al programului exclusiv cu specialiști în *Filologie clasică* va fi realizată prin două modalități: colaborarea cu cadre didactice asociate și recrutarea de personal calificat, fie prin contracte de colaborare, fie prin angajare pe perioadă nedeterminată. Totuși, menționăm că, deși a fost organizată admiterea pentru acest program de studii universitare de licență, numărul redus de studenți admiși a condus la decizia de a nu organiza programul în anul universitar anterior și în anul universitar curent. Prin urmare, recomandarea va putea fi implementată efectiv doar în situația în care programul va fi organizat începând cu anul universitar 2025-2026, iar numărul de studenți admiși va permite derularea acestuia.

- Implementarea, de către managementul instituției, a unei politici sustenabile de dezvoltare a resursei umane, care să asigure continuitatea constantă a viitorilor specialiști, absolvenți ai specializării, dar și a viitoarelor cadre didactice participante la program;
 - *Managementul instituției își asumă implementarea unei politici sustenabile de dezvoltare a resursei umane, care să asigure continuitatea atât a viitorilor specialiști, absolvenți ai programului, cât și a viitoarelor cadre didactice participante la acesta. Politica va include măsuri precum recrutarea și formarea resursei umane specializate prin colaborări cu cadre didactice asociate, stimularea excelenței academice prin integrarea celor mai buni absolvenți în activitățile didactice și de cercetare, precum și sprijinirea acestora pentru continuarea studiilor la ciclurile de studii universitare de masterat și doctorat, precum și angajarea pe perioadă nedeterminată, doar în cazul în care programul de studii va fi organizat începând cu anul universitar 2025-2026.*
 - Conform [Hotărârii nr. 150 din 9.10.2023 a Consiliului Facultății de Litere, Istorie și Teologie](#), în semestrul I al anului universitar 2023-2024, au fost scoase la concurs 2 posturi didactice pe perioadă nedeterminată și 2 posturi de cercetare, pe perioadă determinată.
 - Conform [Hotărârii nr. 2 din 21.03.2024 a Consiliului Facultății de Litere, Istorie și Teologie](#), în semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024, au fost scoase la concurs 2 posturi didactice pe perioada determinată, 3 posturi didactice pe perioadă nedeterminată și s-au organizat examene de promovare în cariera didactică pentru 2 posturi didactice.
 - Conform [Hotărârii nr. 27 din 11.10.2024 a Consiliului Facultății de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie](#), în semestrul I al anului universitar 2024-2025, au fost scoase la concurs 5 posturi didactice pe perioadă nedeterminată, 1 post de cercetare pe perioadă nedeterminată și 1 post didactic pe perioadă determinată.
- Luarea în considerare a unor angajări de tineri asistenți, îndeosebi la limba greacă, pentru a se pregăti din timp schimbul de generații;
 - *Instituția ia în considerare angajarea unor tineri asistenți, în special pentru disciplina Limba greacă. Această măsură are ca scop atragerea de tineri specialiști în domeniul Filologiei clasice, oferindu-le oportunități de dezvoltare profesională prin implicarea în activitățile didactice și de cercetare. De asemenea, este luată în considerare angajarea pe perioadă*

nedeterminată, în funcție de nevoile programului și de resursele disponibile, pentru a se pregăti din timp schimbul de generații.

- Optimizarea redactării fișelor de disciplină, cu atenție acordată corespondenței dintre numele titularului și semnătura finală, a numărului de referințe bibliografice, a denumirii unor cursuri excesiv de generice;
 - *Redactarea fișelor de disciplină a fost optimizată în conformitate cu observațiile formulate de comisia ARACIS în urma procesului de evaluare externă a programului de studii, acordând o atenție deosebită asigurării corespondenței dintre numele titularului și semnătura finală, actualizării și completării corespunzătoare a referințelor bibliografice, precum și ajustării denumirii unor discipline ([Anexa 2](#) – Fișe de disciplină).*
- Actualizarea și sistematizarea la zi a bibliografiilor din fișele disciplinelor;
 - *A fost realizată actualizarea și sistematizarea bibliografiilor din fișele de disciplină, astfel încât acestea să reflecte cele mai recente contribuții științifice din domeniu, să includă referințe bibliografice actualizate, reprezentative pentru conținutul fiecărei discipline și să asigure relevanța materialelor recomandate ([Anexa 2](#) – Fișe de disciplină).*
 - *În fișele de disciplină au fost integrate referințe bibliografice noi, actualizate, care reflectă cele mai recente cercetări și publicații din domeniu.*
 - *Mai jos sunt consemnate câteva exemple în care a fost refăcută bibliografia minimală, acestea nefind singurele actualizări operate:*
 - **Disciplina *Etapa koine a limbii grecești***
 - *Blass, Friedrich, & Debrunner, Albert. "A Greek Grammar of the New Testament and Other Early Christian Literature", University of Chicago Press, 1961.*
 - *Aerts, W. J., & Algra, K. "The Language of the Papyri: Linguistic Evolution in the Greco-Roman World", Leiden: Brill, 1997.*
 - **Disciplina *Introducere în limba și cultura indo-europeană***
 - *Thomason, S. G., & Kaufman, T. (1988). Language Contact, Creolization, and Genetic Linguistics. University of California Press.*
 - *Renfrew, C. (1987). Archaeology and Language: The Puzzle of Indo-European Origins. Cambridge University Press.*

- **Disciplina Curs practic de limba greacă veche (aplicații lexic 6)**
 - Cruse, D. Alan (1986). *Lexical Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Dickins, James (2014). *Synonymy and Semantic Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Lyons, John (1995). *Linguistic Semantics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Mihatsch, Wiltrud (2006). "Antonymy and Synonymy in Classical Greek: A Cognitive Semantic Approach." *Journal of Historical Semantics*.
 - Montanari, Franco (2012). *History of Ancient Greek: From the Beginnings to Late Antiquity*. Leiden: Brill.
 - Palmer, Leonard R. (1980). *The Greek Language*. London: Faber & Faber.
 - Allan, Rutger (2003). *The Middle Voice in Ancient Greek: A Study in Polysemy and Semantic Change*. Amsterdam: Gieben.
- Stimularea și încurajarea studenților programului de studii evaluat, pentru a participa la activități științifice, inclusiv publicarea de recenzii și articole științifice.
 - În cazul în care programul va fi organizat în viitor, studenții programului de studii vor fi stimulați și încurajați să participe activ la activități științifice, inclusiv prin publicarea de recenzii și articole științifice. În acest sens, vor fi organizate mentorate, ateliere de traducere și vor fi invitate cadre didactice cu largă și recunoscută experiență în domeniul filologiei clasice.
- Monitorizarea, timp de 2 ani, a îndeplinirii standardelor specifice specializării, pornind de la recomandările formulate de Comisia de vizită și evaluare, incluse în Fișa vizitei/Raportul de evaluare externă, Raportul sintetic și Raportul de evaluare al Comisiei de Experți Permanenți.

Analiza programului de studii de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** pe baza indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de studii universitare de licență din cadrul standardelor specifice specializării privind evaluarea calității academice elaborate de Comisia de specialitate nr. 2 Științe umaniste și teologie a ARACIS, din domeniul *Limba și literatură* este următoarea:

Indicator	Nivel ARACIS	Nivel program de studii
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre	3 ani = 6 semestre

Indicator	Nivel ARACIS	Nivel program de studii
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 de ore	28 de ore – semestrul I, anul I 27 de ore – semestrul II, anul I 27 de ore – semestrul I, anul II 27 de ore – semestrul II, anul II 26 de ore – semestrul I, anul III 27 de ore – semestrul II, anul III
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2016-2352 ore	2214
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii + opționale) pe semestru	minimum 5	13 discipline – semestrul I, anul I 12 discipline – semestrul II, anul I 13 discipline – semestrul I, anul II 13 discipline – semestrul II, anul II 11 discipline – semestrul I, anul III 13 discipline – semestrul II, anul III
8. Durata practicii de specialitate	minimum 50 de ore	90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minimum 2 săptămâni	14 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS	5+5 ECTS
12. Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS	3 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport sub 1 cu practica exclusă	0,71
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 de ore	25-30 de ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.	3 săptămâni
16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.	O săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150, cu o variație de +20%	20
18. Numărul maxim de studenți pe grupă (IF)	30	20
19. Numărul maxim de studenți pe subgrupă (IF)	15	-

Indicator	Nivel ARACIS	Nivel program de studii
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15	Există 5 cadre didactice titulare la colectivul de filologie clasică, la care se adaugă cadrele didactice care predau la trunchiul comun, reprezentând un număr variabil de cadre didactice de aproximativ 30. Raportul dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program nu poate fi calculat având în vedere că nu există studenți înmatriculați la acest program de studii.

Alte cerințe prevăzute în standardele specifice specializării privind evaluarea calității academice:

- *Planul de învățământ va conține discipline fundamentale, de specialitate și complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.*
 - Planul de învățământ al programului de studii **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** conține discipline fundamentale, de specialitate și complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative, conform deciziei responsabilului de program de studii, în acord cu [Regulamentul de elaborare a planurilor de învățământ pentru programele de studii din Universitatea de Vest din Timișoara](#).
- *Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:*
 - a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
 - b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
 - c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
 - d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
 - e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

- La întocmirea planului de învățământ al programului de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** au fost avute în vedere prevederile [Standardelor specifice privind evaluarea externă a calității academice la programele de studii universitare de licență](#), precum și prevederile [Regulamentului de elaborare a planurilor de învățământ pentru programele de studii din Universitatea de Vest din Timișoara](#). Acesta conține discipline fundamentale, de specialitate și complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative, precum și definirea clară a rezultatelor învățării (exprimate prin cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie) și a competențelor (competențe-cheie, competențe profesionale și competențe transversale). La finele planului de învățământ sunt corelate rezultatele învățării cu disciplinele studiate, precum și rezultatele învățării cu competențele dobândite.
- Dintre disciplinele fundamentale care se regăsesc în [Standardele specifice privind evaluarea externă a calității academice la programele de studii universitare de licență](#), în planul de învățământ al programului de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** au fost incluse următoarele discipline: *Lingvistică generală* (anul I, semestrul I), *Teoria literaturii* (anul I, semestrul al II-lea), *Literatură comparată* (anul I, semestrul al II-lea), *Limba latină* (în fiecare an, respectiv semestru de studii), *Comunicare orală* (anul al II-lea, semestrul I), *Comunicare scrisă* (anul al II-lea, semestrul al II-lea), *Practica elaborării lucrării de licență* (anul al III-lea, semestrul al II-lea).
- Dintre disciplinele de specialitate care se regăsesc în [Standardele specifice privind evaluarea externă a calității academice la programele de studii universitare de licență](#), în planul de învățământ al programului de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** au fost incluse următoarele discipline: *Literatura latină*, *Literatura greacă* (în fiecare an, respectiv semestru de studii), *Cultură și civilizație latină* (anul al III-lea, semestrele I și II), *Cultura și civilizația Greciei antice* (anul al III-lea, semestrele I și II).
- Dintre disciplinele complementare care se regăsesc în [Standardele specifice privind evaluarea externă a calității academice la programele de studii universitare de licență](#), în planul de învățământ al programului de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)** au fost incluse următoarele discipline: *Educație fizică* (4

semestre, în conformitate cu [Regulamentul de elaborare a planurilor de învățământ pentru programele de studii din Universitatea de Vest din Timișoara](#).

- Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ

Tip disciplină	Pondere prevăzută	Pondere program de studii
<i>Criteriul formativ</i>		
Discipline fundamentale	10 – 20 %	14%
Discipline de specialitate	60 – 80 %	75,97%
Discipline complementare	5 – 10 %	10,03%
<i>Criteriul opționalității</i>		
Discipline obligatorii	60 – 80 %	80,48%
Discipline opționale	20 – 40 %	19,51%
Discipline facultative	-	-

Anexe:

- [Anexa 1](#) - Planul de învățământ al programului de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)**
- [Anexa 2](#) - Fișele tuturor disciplinelor din planul de învățământ al programului de studii universitare de licență **Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche)**
- [Anexa 3](#) - Regulamentul de elaborare a planurilor de învățământ pentru programele de studii din Universitatea de Vest din Timișoara

Indicatori declarați de comisia ARACIS ca fiind neîndepliniți sau parțial îndepliniți în momentul evaluării externe

Indicatori declarați de comisia de evaluare ca fiind parțial îndepliniți:

- *Disciplinele din planul de învățământ au fișe ale disciplinelor în care sunt precizate obiectivele, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, bibliografia minimală, modul de examinare și evaluare ținând cont de rezultatele planificate; fișele disciplinelor sunt semnate de titularul de curs, seminar/ alte activități aplicative și de directorul de departament.*

- La Universitatea de Vest din Timișoara, fișele disciplinelor sunt elaborate în baza Ghidului metodologic pentru elaborarea și utilizarea fișei disciplinei, realizat de Centrul de Dezvoltare Academică al UVT, care oferă sprijin permanent cadrelor didactice în acest proces. Acestea includ obiectivele disciplinei, corelate cu planul de învățământ, conținuturile și timpul dedicat acestora, metodele de predare, bibliografia și materiale, precum și modul de evaluare. Fișele sunt semnate de către titularii disciplinelor și directorul de departament.
- Redactarea fișelor de disciplină a fost optimizată, având în vedere observațiile formulate de comisia ARACIS în urma evaluării externe a programului de studii. S-a acordat o atenție specială următoarelor aspecte: corespondența dintre numele titularului și semnătura finală, actualizarea și completarea referințelor bibliografice, precum și ajustarea denumirilor unor discipline excesiv de generice. În fișele de disciplină au fost integrate referințe bibliografice noi, actualizate, care reflectă cele mai recente cercetări și publicații din domeniu.